

Oppilaskunnan hallitus: perehdytys

Mitä oppilaskuntatoiminta on?

Kauden aloitus

Viestimistä

Vaikuttamista

Yhteistyötä

Tapahtumien järjestämistä

Hallintoa

Ohjaavan opettajan roolista

Kauden aluksi

- Oppilaskunnan hallituksen on tarkoituksenmukaista järjestäytyä heti kautensa alkaessa toimintansa helpottamiseksi ja vastuunjaon selkeyttämiseksi.
- Valitaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja muut toimihenkilöt.
- Kauden alussa on hyvä hoitaa perinnönsiirto edelliseltä hallitukselta uudelle eli vanhojen toimintatapojen sekä oppien kertominen uusille toimijoille.
- Toimintasuunnitelma tehdään yhdessä keskustellen. Suunnitelmaan kirjoitetaan kauden tavoitteet ja toiminnot.
- Tehdään talousarvio varojen käyttöä, mikäli käytössä on määräraha.

Oppilaskunnan hallitus on osa kouludemokratiaa

- Kouludemokratialla tarkoitetaan sitä, että oppilaat pääsevät vaikuttamaan heitä itseään koskevaan päätöksentekoon. Toimimalla opitaan erilaisia demokratiataitoja, kuten mielipiteen esittämistä, toisen kuulemista ja äänestämistä.
- Oppilaskunnan vaaleissa opitaan konkreettisia asioita demokratiasta, kuten ehdokkaana oloa, äänestyspäätöksen tekemistä ja äänestämistä.
- Kouludemokratia tarvitsee toteutukseen riittävät toimintaedellytykset. Oppilaskunnalla ja oppilaskunnan hallituksella on riittävät resurssit ja mahdollisuudet vaikuttaa ja järjestää toimintaa koulussa.
- Jokaisella oppilaalla tulee olla yhdenvertainen mahdollisuus asettua ehdolle, äänestää ja vaikuttaa oppilaskunnan päätöksenteossa oman koulun asioihin.

Oppilaskunnan tehtävä on vaikuttaa

- Oppilaskunta valvoo oppilaiden etua koulun sisäisessä ja ulkoisessa päätöksenteossa.
- Oppilaskunnan hallitus nostaa oppilaiden äänen esille ja huolehtii, että heidän äänensä varmasti tulee kuulluksi oppilaita koskevien asioiden käsittelyssä.
- Oppilaiden edunvalvonta on hyvä vastuuttaa oppilaskunnan hallituksessa yhdelle oppilaskunnan hallituksen jäsenelle ja puheenjohtajalle.

Oppilaskunnan hallitus voi pyrkiä vaikuttamaan erityisesti

Opetussuunnitelmaan

Lukuvuosisuunnitelmaan

Koulun budjetointiin

Oppilaiden hyvinvointiin

Henkilöstön rekrytointiin

Koulu-
ympäristön
suunnitteluun
ja muutokseen

Oppilaskunnan hallitus voi vaikuttaa esimerkiksi

Opettajainkokouksissa

Koulun sisäisissä työryhmissä

Rehtorin tapaamisissa

Yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä

Oppilaskunta tapahtumien järjestäjänä

- Tapahtumat lisäävät koulun yhteisöllisyyttä sekä osallisuuden kokemusta.
- Oppilaskunnan hallituksen ei sovi unohtaa tapahtumien järjestämistä, sillä se on yksi oppilaskunnan hallituksen toiminnan näkyvimmistä asioista muille koulun oppilaille. Oppilaskunnan hallitus voi huolehtia erityisesti nuorten vaikuttamiseen liittyvien tapahtumien järjestämisestä.
- Tilaisuuksien järjestämisessä kannattaa tehdä yhteistyötä muiden koulun osallisuusryhmien kanssa
- Tapahtumien järjestämistä varten kannattaa valita erillinen tapahtumavastaava, jonka päävastuuna on tapahtumien suunnittelu, valmistelu ja toteuttaminen.
- Tapahtumavastaava voi koota avukseen kaikista halukkaista koulun oppilaista koostuvan tapahtumatiimin, joka voi avustaa tapahtumien järjestelyissä.

Oppilaskunnan hallitus voi järjestää monenlaisia tapahtumia esimerkiksi

Nuorten
vaalit

Päätätjä-
paneeli

Oppilaat
opettajina -
teemapäivä

Päätätäjien
kutsuminen
koululle

Jokainen jäsen on viestijä

- Jokainen oppilaskunnan hallituksen jäsen voi viestiä muulle koulun väelle oppilaskunnan hallituksen toiminnasta keskusteluiden, sosiaalisen median, keskusradion ja muiden viestintävälineiden avulla.
- Viestintä on olennainen osa oppilaskunnan hallituksen toimintaa. Hallituksen jäsenet kertovat muille oppilaille hallituksen toiminnasta. Viestintä kannattaa siis hoitaa hyvin.
- Viestinnän hoitamista varten kannattaa valita erillinen viestintävastaava, jonka vastuulla on huolehtia viestinnän toteuttamisesta. Esimerkiksi sosiaalisen median päivittäminen, keskusradiossa kuuluttaminen, mainosjulisteiden tekeminen jne.

Käytä useita viestintäkanavia

Keskusradio

Keskustelut
oppilaiden kanssa

Sosiaalinen media
(Instagram, TikTok,
Facebook..) –
ikärajat huomioiden

Palautelaatikot

Mainosjulisteet
koulun käytävillä

Infotaulu

Oppilaskunnan hallitus yhteistyön

tekijänä

- Oppilaskunnan on järkevää tehdä yhteistyötä.
- Oppilaskunnan hallitus voi tehdä monestakin eri syystä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Syitä voi olla esimerkiksi:
 - Varainhankinta
 - Tapahtumayhteistyö
 - Vaikuttamistavoitteet
- Yhteistyötä voi tehdä lähialueella esimerkiksi näiden toimijoiden kanssa:
 - Vanhempainyhdistys
 - Lähikauppa
 - Kirpputori
 - Kuntosali

Hallinto on tärkeä osa oppilaskunnan hallituksen toimintaa

- Hallinnon on hyvä olla avointa ja läpinäkyvää kaikille koulun oppilaille
 - Pitäkää hallituksen kokoukset avoimia
 - Tiedottakaa kokouksista hallituksen viestintäkanavissa ja esimerkiksi Wilmassa
- Esityslistat valmistellaan yhdessä puheenjohtajan, sihteerin ja ohjaavan opettajan kanssa ja jakakaa nämä oppilaille.
- Kokouksesta kirjoitetaan pöytäkirja. Jakakaa ne oppilaille. Allekirjoittakaa pöytäkirjat. Näin osoitatte, että pöytäkirja on tarkastettu ja se on kokouksen kulun mukainen. Arkistoiakaa pöytäkirjat.
- Huolehtikaa uuden hallituksen osalta siitä, että kaikki tiedot ja taidot siirtyvät vanhalta hallitukselta uudelle. Tästä on hyvä olla päävastuussa oppilaskunnan ohjaava opettaja.

Ohjaavan opettajan rooli oppilaskunnan hallituksessa 1/2

- Ohjaavan opettajan rooli oppilaskunnan hallituksen toiminnassa on suuri ja tärkeä. Ohjaavalla opettajalla on auktoriteettiasema, jota tulisi käyttää oikein.
- Ohjaavan opettajan on hyvä toimia mahdollistajana nuorten ajatuksille ja ideoille sekä yhteyshenkilönä koulun henkilökunnan ja oppilaiden välillä.
- Ohjaavan opettajan roolilla on painoarvoa ja hän toimii demokratiakasvattajana oppilaskunnan hallitukselle sekä muille oppilaskuntatoimintaan aktiivisille osallistuville.
- Ohjaavan opettajan kannustaa keskustelemaan, mutta ei itse ota varsinaisesti kantaa oppilaskunnan hallituksen päätöksentekoon. Ohjaava opettaja voi kertoa ajatuksiaan oppilaiden ideoista ja välittää koulun henkilökunnan terveisiä.

Ohjaavan opettajan rooli oppilaskunnan hallituksessa 2/2

- Ohjaava opettaja toimii puolueettomasti kaikkia oppilaita kohtaan sekä on päävastuussa oppilaskunnan vaalien toteuttamisesta.
- Ohjaava opettaja on myös vastuussa pääsääntöisesti oppilaskunnan hallituksen varainkäytöstä sekä siltä osin taloudellista toiminnasta yhdessä hallituksen kanssa. Talouden osalta on hyvä olla avoin ja kertoa hallitukselle rahatilanne säännöllisesti, jotta kaikki ovat ajantasalla rahojen suhteen. Varojen käytöstä on sovittava aina koulun rehtorin kanssa.
- Ohjaavan opettajan on hyvä kertoa oppilaskunnan toiminnasta säännöllisesti muulle henkilökunnalle sekä välittää myös oppilaskunnan hallituksen terveisiä koulun johdolle, rehtoreille sekä henkilökunnalle.

Yhteenveto 1/2

- Kauden alussa on hyvä järjestäytyä ja järjestää perinnönsiirto vanhalta hallitukselta uudelle.
- Oppilaskunnan hallitus on olennainen osa kouludemokratian toteutumista.
- Oppilaskunnan hallituksen toiminnan pohja sekä oppilaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat lainsäädännössä.
- Oppilaskunnan hallituksen tärkein tehtävä on vaikuttaminen.
- Oppilaskunnan järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia.
- Oppilaskunnan hallituksen viestintä on tärkeää, jotta jokainen oppilas tietää mitä oppilaskunnan hallitus tekee sekä mitä koulussa tapahtuu. Samalla oppilaskunnan hallituksen toiminnan avoimuudesta huolehditaan. Jokainen oppilaskunnan hallituksen jäsen viestii omalta osaltaan oppilaskunnan toiminnasta.

Yhteenveto 2/2

- Oppilaskunnan hallituksen on järkevää tehdä yhteistyötä monien eri toimijoiden kanssa oppilaskunnan hallituksen oman toiminnan sekä oppilaiden elämän helpottamiseksi.
- Hyvin hoidettu hallinto on todella olennainen osa oppilaskunnan hallituksen toiminnan jatkuvuutta sekä hallinnon läpinäkyvyyttä. Hallinnon merkitystä ei sovi vähätellä, sillä hyvin hoidettu hallinto on hyvän toiminnan pohja.
- Ohjaavan opettajan rooli oppilaskunnan hallituksessa on mahdollistaja, joka kuuntelee ja toimii yhteyshenkilönä koulun henkilökunnan sekä oppilaskunnan välillä.

Lisätietoa

Oppilaskuntatoiminnasta
www.omaoppilaskunta.fi
Nuorten osallisuudesta
www.nuoretjaosallisuus.fi

Materiaali on tuotettu yhdessä Arttu Vuoren kanssa, Hän on kuulunut Opinkirjon nuorten aloiteryhmään.
Toimitus ja muokkaus: Tiina Karhuvirta
2024